

KŘÍŽ SVATÉHO BENEDIKTA

Ochranu proti zlu získáváme mj. tím, že do svého srdce stále zveme Krista – přemožitele zla, že se snažíme žít v jeho blízkosti, že se modlíme, čteme Boží slovo, že hledáme Boží plán pro svůj život a snažíme se jej naplňovat. To je to, co nás chrání, to je to, čeho se zlý duch bojí. Kříž na stěně je pak jen jednou z dobrých pomůcek, jak na Krista – přemožitele zla a průvodce k naplněnému životu – nezapomínat.

Benediktinský kříž je ozdobný řecký kříž umístěný v oválu. Kříž obsahuje Benediktovo zažehnávání.

Mezi rameny kříže jsou písmena:

C S P B *Crux Sancti Patris Benedicti*

Kříž Svatého Otce Benedikta

Na svislém břevnu kříže jsou písmena:

C S S M L *Crux Sancta Sit Mihi Lux*

Kříž svatý ať je mým světlem

Na příčném břevnu jsou písmena:

N D S M D *Non Draco Sit Mihi Dux*

Drak (d'ábel) ať mi není vůdcem

Nahoře uprostřed se někdy nachází slovo

Pax

Pokoj

nebo zkratka

IHS (*Iesus Hominum Salvator*)

Ježíš Spasitel člověka

Na oválném pásu je dále umístěno 14 písmen:

V R S N S M V *Vade Retro Satana Numquam Suade Mihi Vana.*

Odstup Satane, už mně nikdy nesváděj.

S M Q L I V B *Sunt Mala Quae Libas Ipse Venena Bibas.*

Tvé sliby jsou jen klam, svůj jed si vypij sám.

AKTUALITY

POUŤ KE SV. BENEDIKTU NA NOUZOV

V neděli 10. července 2022 od 15.00 h se bude na Nouzově u sv. Benedikta konat poutní bohoslužba. Průvod z kostela sv. Petra a Pavla vyjde ve 13.30 h. Všichni jsou srdečně zváni.

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 30. června 2022. Uzávěrka následujícího čísla: 14. července 2022. Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošík. Jednotlivé příspěvky zasílejte na adresu kraus.matej@seznam.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník

ŘK farnosti Semily

Číslo 14 3. července 2022

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošík, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Kostofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Farnost
sv. Petra a Pavla

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 4. 7. – 17. 7. 2022

4. 7. Po *Památka sv. Prokopa, opata*

– – –

5. 7. Út *Slavnost SV. CYRILA, MNICHA, A METODĚJE, BISKUPA, patronů Evropy*

KO 08.30 za † Jiřího Lukse a jeho sourozence

6. 7. St KA 08.30 za †† rodiče Masničákovy a 4 sourozence

7. 7. Čt KA 08.00 za požehnání a vedení Duchem Svatým pro našeho děkana

8. 7. Pá KO 18.00 za † Dominika Hladíka

9. 7. So KA 18.00 za † Libuši Jónovou, Jiřího Jóna a Jiřího Havrdu

10. 7. Ne *15. neděle v mezidobí*

KO 08.30 za † bratra Jirku

Nouzov 15.00 *poutní mše sv. ke cti sv. Benedikta*

11. 7. Po *Svátek sv. Benedikta, opata, patrona Evropy*

– – –

12. 7. Út KO 18.00 za † Annu Hričovou

13. 7. St KA 08.00 za zdraví a Boží požehnání pro Evu u příležitosti narozenin

14. 7. Čt KA 08.00 za zdraví a Boží požehnání pro kněze litoměřické diecéze

15. 7. Pá *Památka sv. Bonaventury, biskupa a učitele církve*

KO 18.00 za zdraví a Boží požehnání pro rodinu Petra Krajčoviecha

16. 7. So KA 18.00 za živé a †† z rodů a duše v očistci

17. 7. Ne *16. neděle v mezidobí*

KO 08.30 za †† Annu a Františka Stránské a celý rod

CH 15.00 na úmysl

NEDĚLE V POHLEDU KŘEŠŤANŮ

Neděle je křesťanům shrnutím obsahu veškeré bohoslužby, rekapitulací celých dějin spásy. Svěcení Dne Páně znamená zachovávání principů křesťanské víry. Pařížský augustinián XII. století zpívá v jedné skladbě: „*Bud' pozdraven Dni, koruno všech našich dnů, Dni Kristova vítězství, Dni Slunce, jež osvitilo celý svět. Bud' pozdraven dni Kristův.*“ Připomeňme si nejstarší názvy pro neděli, vždyť na nich můžeme založit další úvahu. **První den po sobotě** – je nejstarším z názvů (1 K 16,2; Sk 20,6n; srov. též Mk 16,2). Tento výraz je vlastní terminus technicus pro vyjádření obsahu neděle v patristické době. **Den Páně** – *Kyriaké hemera* (Zj 1,10; v latině *dies dominica*). Analogií tohoto názvu jsou výrazy **Hostina Páně** a **Pokrm Páně**. Výraz Den Páně máme poprvé uveden v Janově Zjevení. S jistotou víme, že Kyrios je Kristus jako Zmrtvýchvstalý. Tak jej křesťané vyznávají. Ve Starém Zákoně mnohokrát nacházíme podobný název: Den Páně – *Jom Jahve*, a znamená chvíli zvláštního Božího zásahu do dějin Božího lidu doby po vyhnání. Nabývá však významu stále více eschatologického. Pro křesťany jsou pak eschatické časy započaty Kristovým zmrtvýchvstáním. Výraz Den Páně má v sobě naplnění velikonočního vítězství i příslib paruzie, která bude plným a definitivním Kristovým zjevením. Křesťanské obce velice časně slavily neděli jako památku Kristova příchodu a jako jeho očekávání.

Den zmrtvýchvstání (*Dies Dominicae resurrectionis*). V listě Barnabášově čteme: „*Je to den, ve kterém Kristus vstal z mrtvých, ukázal se nám a vstoupil do nebe.*“ Výraz zmrtvýchvstání žije nadále v ruském slově pro neděli „*vaskresenije*“.

První den po sobotě – výraz je spojen s článkem víry „*třetího dne vstal z mrtvých*“ a je spojen s ránem, kdy ženy a apoštolové objevili hrob prázdný a Zmrtvýchvstalý se ukázal

učedníkům, přislíbil jim Ducha svatého a vložil jim Písmo cestou do Emauz, kdy apoštoly poslal stejně, jako byl poslán sám. Tedy Den zmrtvýchvstání, mesiánského jídla s učedníky, daru Ducha svatého a poslání (slovo, hostina, misie), plnost křesťanské paschy. Taková byla první neděle. Každá další pak ničím jiným, jen slavením tohoto velikonočního tajemství Kristova.

Třetí den – ve Starém zákoně byl dnem theofanie (Ex 10, 11). V Novém zákoně se udála nejdokonalejší theofanie, definitivní příchod Boha k lidem, nejnepřístupnější vstup Pána do dějin. Ježíš je sebezjevením Otcovým. A současně svým spásným jednáním uskutečnil Ježíš Boží plán spásy lidí. Díky němu nemá smrt poslední slovo. Patří k životu, jímž je sám Kristus. Třetí den je počátkem přítomnosti Zmrtvýchvstalého Pána uprostřed svých. V něm jsme a žijeme. Tato přítomnost Zmrtvýchvstalého je naplněním a stvrzením všeho: plným dotvořením vesmíru. Zmrtvýchvstalý Kyrios je podstatným způsobem přítomný v eucharistii. Eucharistie je plností přítomnosti, par excellence přítomností Zmrtvýchvstalého. Proto je Den Páně nerozlučně spojen se slavením eucharistie. Jeden dokument německého episkopátu vydaný ve spolupráci s evangelíky neopomíná to vyjádřit důležitou větou: „*Eucharistie je středem, srdcem neděle. Proto to, co je centrální, nemůže být náhražkou.*“

Třetí den je zároveň prvním dnem týdne, dnem stvoření, tedy dnem, kdy Bůh řekl: „*Budiž světlo*“ (Gn 1, 3). Ježíš je pravé Světlo. A je prvotinou stvoření. Celé stvoření bylo učiněno na (v) počátku, tedy v Kristu. Celý proces stvoření měl proto už paschátní, velikonoční charakter: projít z chaosu do řádu a harmonie, z temnoty do světla, z neladu do tvorby kosmu, tj. do krásy. Církevní Otcové uvádějí pro Ježíše jméno *Den*. „*Toto je den,*

který učinil Pán“ (Ž 118, 24). On sám je tedy tím Dnem a jeho nejjasnějším obsahem. První den týdne je spojen s přítomností zmrtvýchvstalého Krista, který je tak základem nového stvoření, znamením nového života, jež je darem a úkolem, posláním předávat Kristovu novost i celému stvoření.

Během středověku a později význam neděle jako Dne Páně upadal a velikonoční charakter byl neděli vrácen až obnovou posledního koncilu. Velikonočnímu tajemství Dne Páně jsou zasvěceny preface pro neděle v mezidobí. Každá chápe téma velikonočního tajemství svým způsobem. Protože právě díky Kristovu velikonočnímu tajemství jsme se mohli stát Božím lidem a královským velekněžstvem, vykoupení je Božím dílem skrze Krista (1. preface). Toto dílo zahrnuje narození, umučení, zmrtvýchvstání a nanebevstoupení jako zdroj mladosti a odstranění záhuby (4. preface). Každá z prefací by zasluhovala, aby tyto souvislosti byly vyzdvíženy.

Rovněž i hymny v denní modlitbě církve zdůrazňují neděli jako „*Den nového života, Den slávy, vyvýšený nad jiné dny, posvěcený zmrtvýchvstáním Krista, den církve,*“ den liturgického shromáždění zvláště slavný. Nedělní žalmy jsou vybírány tak, aby zdůraznily velikonoční charakter dne. Dnem, „*který učinil Pán*“, není jen výroční doba velikonoce, ale každá neděle. Píseň tří mládenců z knihy Daniel byla nejprve užívána v liturgii velikonoční vigilie. Ale už Jan Zlatoustý připomíná zevšeobecnění tohoto kantika. Svou výmluvnost mají i antifony, jež tento zpěv doplňují. Uchování života těm, kteří jsou odsouzeni na smrt, je spojeno s rosou Ducha, s jeho vanutím, tedy s rosou křtu a křesťanským ponořením, jež se v církvi děje v den, kdy slaví velikonoční tajemství.

Kdykoli koncil mluví o slavení neděle jako Dne Páně, klade důraz na církvev a ne na jednotlivce a podtrhuje skutečnost, která byla středem slavení mezi učedníky od samého

dne zmrtvýchvstání. Den Páně je dnem, v němž se zrodil život pro jeho vyznavače. Proto má tento den prvenství. Kristus je pánelem času i věčnosti. Proto jeho den je podnětem k radostné a nadějeplné slavnosti.

Všechno to, co poznáváme ze způsobu chápání i slavení neděle u nejstarších křesťanů i to, k čemu se navrácí koncil, nás volá k tomu, abychom vrátili Dnu Páně ten význam, jaký mu náleží. Neděle tedy není jen dnem bez práce a časem rekreace, ale je především svátkem, tedy darováním času jeho svatosti, posvěcením, jímž Bůh nabízí člověku svobodu. Přijetí tohoto daru působí, že člověk získává v Bohu svobodu. Neděle stojí na pomezí pozemského života člověka a jeho věčnosti. Je tedy prověřkou víry v Krista a důvěry v něho. Nejde tedy o nějaké formální zachovávání. Tento den přivádí do věčnosti a je její předzvěstí a závdavkem. Volání „*Maranathá*“, které doprovázelo podle Didaché slavení křesťanů na přelomu I. století, je poučným svědectvím a znamením víry v Pánovu přítomnost ve shromáždění i příslib jeho příchodu ve slávě.

Naskýtá se nám otázka, zda služby, kázání, pastýřské listy, písně našeho kancionálu a jejich volba, pseudoobřady a „*modlení*“, které prodlužují nepozorný zájem účastníků, jsou tím, co působí a rozmnožuje v účastnících liturgie onu důležitou víru a důvěru v přítomného zmrtvýchvstalého Pána. Zda utvářejí dostatečně jasný a čirý kontext víry. Zda bez zaměření na Krista jsou obřady a jejich doplňky, forma sama o sobě, schopny dát sílu a křesťanskou odvahu k vydávání svědectví. Zda nedělní eucharistie je dost hluboce a ne jen parádně sváteční. Zda je dostatečný časový prostor pro vlastní celebraci, či je poznamenaná spěchem a nepokojem (i nepokojem celebrantova života či života věřících). Neděle je základem křesťanského slavení a musí být i ve vědomí věřících dnem znovu objeveným a prohlubovaným.